

بهترین منبع کلسیم و پروتئین، شیر، پنیر، ماست و غذاهای دریایی بهویژه ماهی است. کلسیم یکی از اجزای سازنده استخوان است و در غذای هر فرد بالغ، باید حداقل روزی ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ میلی‌گرم کلسیم باشد. البته این مقدار برای افراد مسن و بچه‌ها کمی بیشتر است. پوکی استخوان یکی از عوارض مهم کمبود کلسیم در بدن است که می‌توان با مصرف فرآورده‌های لبنی مانند شیر، ماست، کشک و پنیر تا حد زیادی از آن پیشگیری کرد.

برای سلامت قلبتان، شیر بخورید

مژده به آن‌هایی که شیر و پنیرشان هرگز ترک نمی‌شود. محققان متوجه شده‌اند این افراد نسبت به سایرین، کمتر دچار سکته قلبی می‌شوند.

شیر بهترین نوشیدنی

محمدعلی قربانی

توصیه طایی

صرف روزانه نیم لیتر (دو لیوان) شیر، نیمی از نیاز افراد بالغ به پروتئین و تمام نیاز آن‌ها به کلسیم را برآورده می‌کند. از این رو بودن شیر و سایر لبنیات در سبد غذایی روزانه افراد سالم اهمیت فراوانی دارد. البته در صورت بیماری و حساسیت حتماً باید طبق دستور پزشکتان عمل کنید.

شیر پرچرب یا کم چرب

یک برنامه‌غذایی صحیح و مناسب باید دارای مقدار کمی کلسترول و چربی اشباع باشد. چهار لیوان شیر پرچرب ۱۵۰ میلی‌گرم کلسترول دارد که نصف مقدار دریافتی مجاز روزانه

پنهان
آن‌هایی

خوشنویسی با خود کار
برای آن‌هایی
که می‌خواهند با خط
خرچنگ و قورباغه
خداحافظی کنند.
ادامه شماره قبل

سرمشق‌ها

شیر را بیش از حد نجوشانید

جوشاندن شیر به مدت طولانی ارزش غذای آن را تا حد زیادی کاهش می‌دهد. هم‌چنین لایه‌ای از شیر به ته ظرف می‌چسبد که غالباً هدر می‌رود.

دربارهٔ لبیات به این نکات توجه کنید.

■ از خریدن شیر خام (غیر پاستوریزه) در حد ممکن خودداری کنید. قبل از مصرف شیر غیر پاستوریزه باید آن را ده دقیقه جوشاند.

■ شیر غیر پاستوریزه را به هیچ‌وجه قبل از جوشاندن در یخچال نگذارید.

■ ظروف مورد استفاده برای شیر غیر پاستوریزه پس از مصرف، باید با آب و مایع ظرف‌شویی شسته شوند.

■ گاهی به شیر فاسد جوش شیرین می‌زنند تا دلمه بنند؛ بنابراین شیر را از مغازه‌های معتبر بخرید.

■ شیر پاستوریزه بعد از خرید، باید حتماً در یخچال و در دمای صفر تا چهار درجه سانتی‌گراد، برای مدت حداقل ۴۸ ساعت نگهداری شود. از نگهداری شیر پاستوریزه در خارج از یخچال باید خودداری کرد.

■ اگر شیر پاستوریزه بیشتر از ۴۸ ساعت در یخچال باقی بماند و علایم فساد در آن مشاهده نشود. قبل از مصرف حداقل یک دقیقه بجوشانید.

شیر کاکائو

شاید بپرسید اضافه کردن پودر کاکائو به شیر، جذب کلسیم شیر را کاهش می‌دهد یا خیر؟ کاکائوی موجود در شیر کاکائو جذب کلسیم شیر را چندان کاهش نمی‌دهد.

البته کاکائو دارای ماده‌ای به نام «اگزالات» است که با کلسیم شیر ترکیب و فقط مانع جذب بخش ناچیزی از آن می‌شود. کودکان و نوجوانان باید به مقدار کافی کلسیم دریافت کنند تا بتوانند رشد قدری و استخوان‌های سالم و محکمی داشته باشند. بنابراین بهتر است از شیر غافل نشویم، حتی اگر همراه با کاکائو باشند.

منابع:
۱- ارزش غذایی و فوارده‌های آن، فرهاد فرهنگی و فرانک آدین، نشر اسرار دانش
moc.klim-knird.www -۲
moc.klimyhw。www -۳